

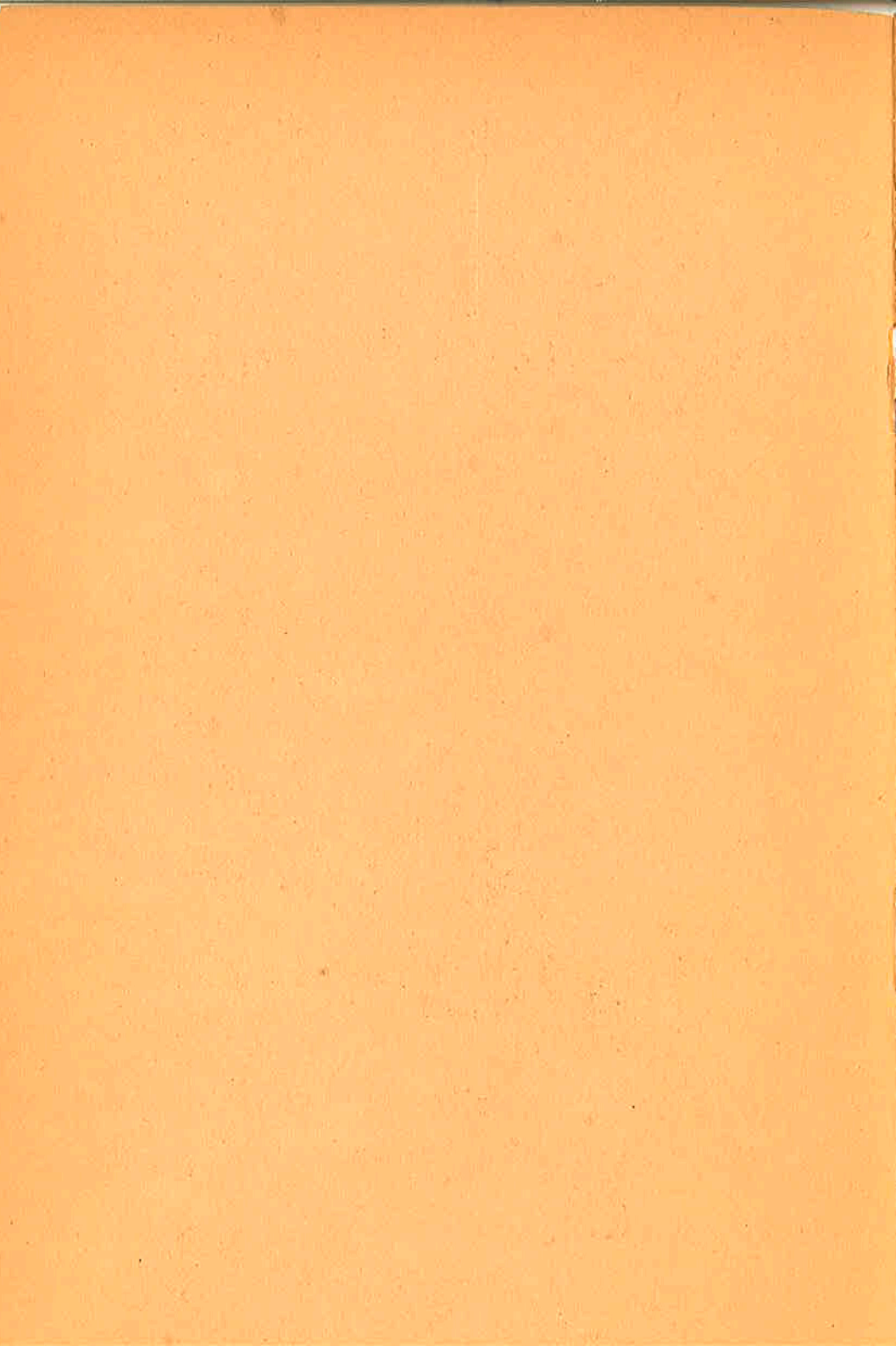
OSUUSLIKE KESKIMAA

R.L.

1915–1935

PAINETTU JYVÄSKYLÄSSÄ 1935
KESKISUOMALAISEN KIRJAPAINOSSA

OSUUSLIIKE KESKIMAA

R.L.

1915–1935

JYVÄSKYLÄSSÄ 1935

202
202

Osuusliike Keskimaan r.l.

täyttyessä vuonna 1935 20 vuotta on liikkeen johto hah-
lunnut koota yhteen tietoja liikkeen toiminnan kehityk-
sestä tällä 20-vuotistaipaleella. Tässä tarkoituksessa koo-
tut tiedot seuraavilla sivuilla todistavat liikkeen yleensä
suotuisaa kehitystä.

Liikkeen nykyinen johto pyytää kunnioittaen kiittää
kaikkia niitä arvoisia kansalaisia, jotka ovat uhranneet
työtänsä ja aikaansa olemalla mukana liikkeen johdossa
eri aikoina. Samalla pyytää liikkeen hallinto esittää kii-
tokset liikkeen jäsenille ja kaikille asiakkaille, jotka us-
kollisuudella ja myöntämielisyydellä ovat olleet yhteistä yri-
tystä tukemassa, luottaen siihen, että hyvä yhteistyö liik-
keen kehittämiseksi tulee edelleen jatkumaan.

Jyväskylässä lokakuun 26 p:nä 1935.

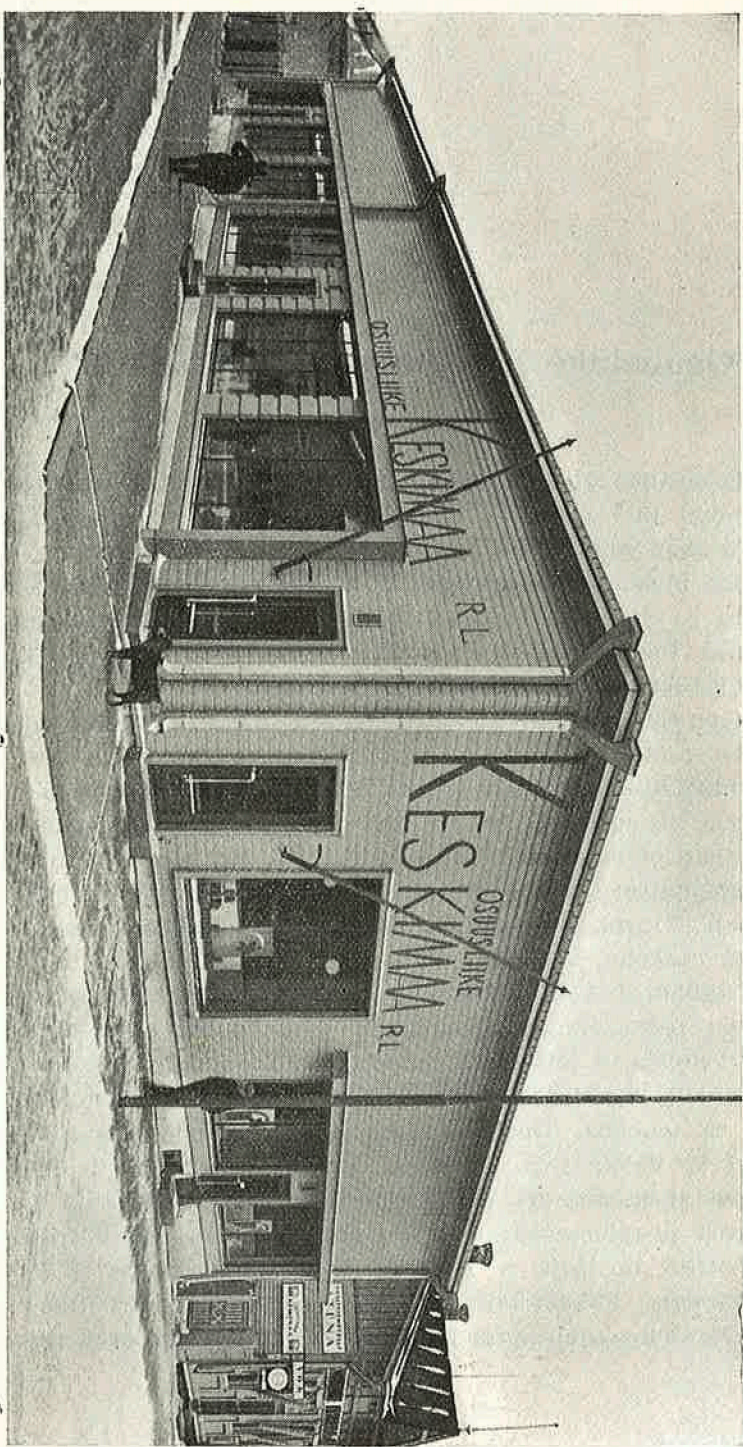
Osuusliike Keskimaa r.l. Hallintoneuvosto.

Osuusliike Keskimaa r.l. 1915—1935.

Perustamisvaiheet.

Osuusliike Keskimaan r.l. perustamispuuhiin ryhdyttiin vuoden 1914 keväällä. Ensimmäisen toimikunnan, joka tällöin alkoi suunnitella osuuskaupan perustamista Jyväskylään, muodostivat posteljooni A. Kanervo kokoonkutsujana ja jäsenenä seminaarinjohtaja N. Ojala, kamreerin rouva Helmi Heinonen, pankinjohtaja Antti Hiltunen ja osuustoimintakonsulentti Eetu Siikaniemi.

Kun tämän toimikunnan työ ei kuitenkaan johtanut tulokseen otettiin asia uudelleen esille rouva Helmi Heinosen nimipäivillä toukokuun 7 p:nä 1915. Tässä yksityisluontoisessa tilaisuudessa tultiin yhä vakuutetummaksi osuuskaupan perustamisen tarpeellisuudesta. Nyt alulle pannut toimenpiteet johtivatkin siihen, että saman vuoden elokuun 27 p:nä liiketoiminta voitiin alkaa. Liikkeen perustava kokous pidettiin toukokuun 27 ja 30 p:nä 1915 ja tällöin valittiin liikkeelle hallinto. Puheenjohtajana toimi perustavassa kokouksessa kansakoulun tarkastaja Arvi Sipola ja sihteerinä yliopettaja Juho Jussila. Osuuskunnalle hyväksyttiin säännöt ja perustajajäseniksi liitettiin 45 henkilöä. Ensimmäisen hallituksen muodostivat tohtori V. Vartiovaara, opettaja O. Reino, arkkitehti T. Salervo, insinöörit Hj. Svanström ja V. Buur, tarkastaja A. Sipola ja talonomistaja K. V. Onnisto, varalla isännöitsijä J. Airila, opettaja A. Hytönen ja rakennusmestari T. E. Survonon. Puheenjohtajana toimi opettaja Oskari Reino ja varapuheenjohtajana insinööri Hj. Svanström sekä ra-

Ol. Keskinen uusi toimitalo Asemakadun ja Kauppakadun kulmauksessa.

hastonhoitajana tri V. Vartiovaara. Osuusmaksun suuruus oli 50 mk. ja lisämaksuvelvollisuus 50 mk. osuutta kohti.

Liike toimi Jyväskylän Osuuskauppa r.l.-nimisenä ja sen ensimmäinen ja ainoa myymälä sijaitsi Kansallis-Osake-Pankin talon alakerrassa Kilpisenkadun puolella.

Liike oli siis syntynyt eräiden Jyväskylän kaupungin virkamiespiirien aloitteesta. Lähimpänä syynä liikkeen perustamiseen oli ollut sota-ajan aiheuttama elintarvepula, sillä »sodan aiheuttama raskas taloudellinen ahdinkotila oli liittänyt sen jäsenet toisiinsa elintarpeiden hankinnassa», kuten liikkeen ensimmäisessä vuosikertomuksessa todetaan. Osuustoiminta-aatteella on myös luonnollisesti ollut merkitystä, sillä liikkeen toisen vuoden kertomuksessa todetaan, että »osuuustoiminnan vastustajien epäsuosio ja yksityisten liikkeenharjoittajien kilpailu ei ole voinut jäsenten paremmin kuin muidenkaan ostajiemme suosiota liikkeeseemme vähentää.»

Osuusliike Keskimaan 20-vuotinen toiminta ja liikkeen kehitys puolestaan todistavat, että liikkeen perustajat ovat aivan oikein tajunneet liikkeen perustamisen tarpeellisuuden.

Liikkeen kehityksestä yleensä.

Osuusliike Keskimaan r.l. toimintaan ovat luonnollisestikin vaikuttaneet koko maamme talouselämässä ilmenneet vaihtelut. Yleensä on liikkeen kehitys sen 20-vuotisen toiminnan aikana kulkenut varsin suotuisaan suuntaan.

Liikkeen kehitystä kuvaa osaltaan, että liikkeen nimeä on jouduttu muuttamaan kaksi eri kertaa. Aluksi oli liikkeen nimenä Jyväskylän Osuuskauppa r.l. Mallisääntöjen muututtua ja kun liike muutenkin laajeni, jouduttiin liikkeelle perustamaan johtoa varten hallintoneuvosto ja johtokunta ja tässä yhteydessä muutettiin liikkeen nimi heinäkuun 1 päivänä 1920 Jyväskylän Osuusliikkeeksi r.l. Kun liike laajeni myöhemmin maaseudulle todettiin, että tämäkään nimi ei enää jäsenkuntaa tyydytä, minkä vuoksi

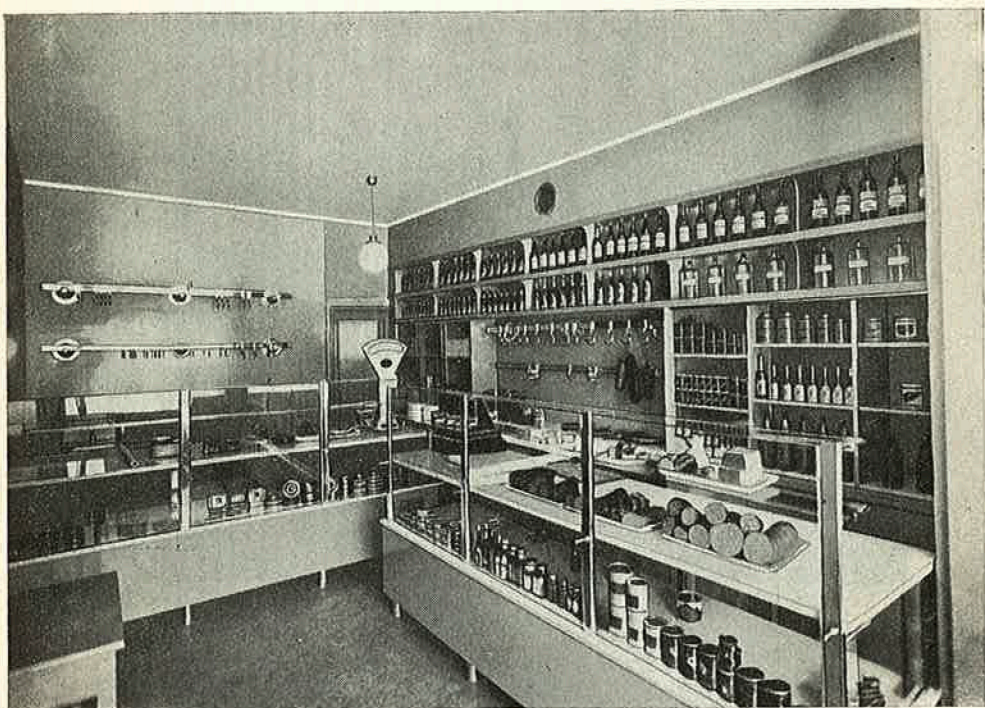

Yleiskuva siirtomaa-, kangas-, talous- ja rautatavaraosastoista.

liike muutettiin huhtik. 27 päivänä 1928 Osuusliike Keski-
maaksi r.l.

Liike on koko olemassaolonsa ajan toiminut läheisessä yhteisymmärryksessä osuustoiminnallisten keskusliikkeiden kanssa. Jo v. 1915 liittyi se jäseneksi S.O.K:hon ja v. 1917 Hankkijaan ja v. 1934 Karjakeskuskuntaan. Tämä yhteistoiminta on ollut liikkeelle varsin merkityksellinen. Aluksi, v. 1915, liittyi liike jäseneksi Tampereen osuuskauppiiriin, mutta kun Keski-Suomen piiri 1917 perustettiin, muutti se siihen.

Vaikeuksia ei liikkeen toiminnassa ole suinkaan puuttunut. Vapaus sodan aikana kohtasi liikettä vastoinkäymisiä, joista kuitenkin vähitellen selviydettiin. Pulavuosina 1931—33 on liikkeellä myöskin ollut jonkun verran vaikeuksia

Sisäkuva lihamyymälästä.

myynnin alentumisen muodossa kuten liike-elämällä yleensäkin. Mutta näistäkin vaikeuksista on selvitty varsin helposti ja todeta on voitu, että nämä vaikeat ajat ovat osaltaan vieneet liikettä kuitenkin eteenpäin. Vaikeuksien jälkeen on entistä suuremmalla tarmolla ja menestyksellä ryhdytty liikettä kehittämään. Jäsenmäärän jatkuva ja varma kasvu todistaa myös liikkeen suotuisaa kehitystä.

Liikkeen kehitys ja laajeneminen on tapahtunut varsin leveällä rintamalla. Onhan yksi-myymläisestä kaupunki-osuuskaupasta 20 vuoden kuluessa muodostunut 21-myymläinen maakunnallinen ja ajanmukainen liike. Liikkeen kehityssuuntaa osoittaa, että nykyisin on liikkeellä toimipaikkoja viidessä maalaiskunnassa, kahdessa kauppalassa ja Jyväskylän kaupungissa. Mainittava on, että liikkeen

Sisäkuva maito- ja leipämyymälästä.

myymälöiden painopiste on siirtynyt lukumääräänsä nähden maaseudulle, sillä liikkeen myymälöistä sijaitsee nykyisin maaseudulla 15, kaupungissa 4 ja kauppaloissa 2 myymälää.

Myymäläverkoston lisääntymisestä on luonnollisesti seurannut myös myynnin lisääntyminen. Onhan liikkeen myynti jo eräinä vuosina ollut yli 17 miljoonaa markkaa, mikä olosuhteisiin katsoen on varsin huomattava. Liikkeen kehitystä kuvaa myöskin se, että sen ollessa aluksi pääasiassa elintarvikkeita välittävä kaupunkimyymälä, on siitä nyt muodostunut kaikkia eri kulutustarvikkeita välittävä liike, mutta samalla on se muodostunut myöskin melkoisessa määrässä jäsenistönsä ja muiden paikallisten tuottajien tuotteita välittäväksi liikkeeksi. Onhan liike jo

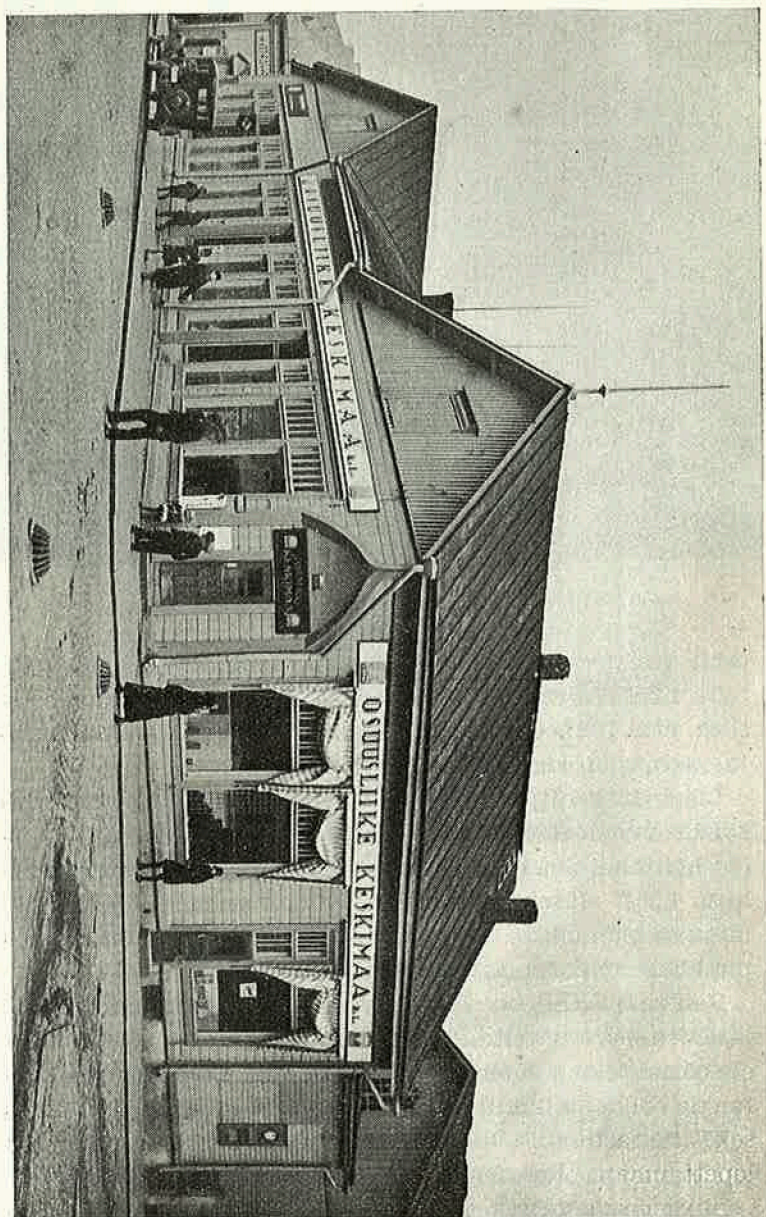
Osuusliike Keskimaan r.l. Suolahden myymälä.

esim. viime vuonna välittänyt markkinoille maataloustuotteita 1.377.961 markan arvosta. Tämä on ollut seurauksena siitä, että liikkeen jäsenistö maaseudulla ja etenkin maatalousväestön keskuudessa on lisääntynyt.

Liikkeen kehityssuuntaa kuvaavaa on edelleen, että nykyisin muodostaa maatalousväestö jäsenenemmistön, olen heitä kaikkiaan jäsenistöstä 710 koko jäsenmäärän ollessa 1.364. Jäsenmääräänkin nähden on siis liikkeen toiminnan painopiste siirtynyt enemmän maaseudulle kaupunkijäsenmäärän myöskin jatkuvasti lisääntyessä.

Vaikkakin liike on siis ryhtynyt välittämään melkoisesti jäsenistönsä tuotteita, ei sen oma tuotannollinen toiminta ole olosuhteiden vuoksi ollut kovin suuri. Liikkeellä on kuitenkin ollut toiminnassa 2 leipomoa ja makkaratehdas sekä teurastamo. Viimemainitut on kuitenkin jouduttu lopettamaan, ollen ne toiminnassa 15/2 1932—15/9 1933.

Liikkeen kehityksestä puhuttaessa ei myöskään ole unohdettava sitä, että liikkeen johdolla on ollut vakava

Osuusliike Keskimaaan r.l. liiketalo ennen paloa.

pyrkimys kehittää liikettä liiketeknillisesti. Tässä tarkoituksessa on uusia myymälöitä perustettaessa myymälöiden kuntoon kiinnitetty erikoista huomiota, minkä ohessa entisiä myymälöitä on ajan vaatimusten mukaisesti uudistettu. Tästä on ollut m.m. seurauksena, että liikkeen päämyymälä nykyisessä kunnossaan tyydyttää varsin suuria liiketeknillisiä vaatimuksia ja että monet sivumyymälät ovat paikallisiin olosuhteisiin katsoen varsin korkealla tasolla. Tämä ei kuitenkaan tiedä sitä, etteikö tähänkin kysymykseen olisi jatkuvasti vakavaa huomiota kiinnitettävä.

Suurena tukena liikkeen kehitykselle on ollut liikkeen harjoittama säästökassaliike, josta järempänä esitetään yksityiskohtaisia tietoja. Yleensä on todettava että tämä liikehaara on melkoisesti edistänyt liikkeen rahoitusta. Liikkeen rahoituksessa ei ole ollut vaikeuksia, mikä on omiaan todistamaan sitä, että liikettä on yleensä pystytty hoitamaan taloudellisten vaatimusten mukaisesti. Viime vuoden aikana alullepantu jäsenrahaston muodostaminen tulee myöskin osaltaan vakauttamaan liikkeen taloudellista asemaa.

Varastokysymys on liikkeen toiminnassa näytellyt tärkeätä osaa. Kun aikaisempina vuosina autoliikenteen kehitys oli vähäisempää jouduttiin liikkeelle perustamaan myymälöitä varten kolmelle rautatieasemalle omat varastorakennukset. Liikkeen keskusvarastokysymys on ollut jatkuvasti hankala, kunnes se vuonna 1934 sai onnellisen ratkaisun. Tällöin nimittäin saatiin valmiiksi liikkeen päämyymälän tontilla melkoisia vaatimuksia tyydyttävä tiilinen keskusvarastorakennus. Tämän kautta on liikkeen sisäinen hoito tullut helpommaksi ja taloudellisia näkökohtia silmälläpitäen kiinteämmäksi. Liikkeen ajan tasolla mukana olevaa kehitystä kuvaa myös se, että tavarankuljetus keskusvarastolta myymälöihin on muodostunut pääasiassa autokuljetukseksi.

Liikkeen päämyymälällä on sen kehityksessä ollut tärkeä osansa. Vuonna 1932 päämyymälässä sattunut tulipalo

Osuusliike Keskimaan r.l. Äänekosken myymälä.

joudutti osaltaan sen uusimista. Tästä olikin seurauksena, että tämä myymälä eri osastoineen voitiin tällöin rakentaa todella ajan vaatimuksia vastaavaksi, jopa sellaiseksi, että se arkkitehtoonisesti ja liiketeknillisesti on paikkakunnan ja maakunnan ensimmäisiä.

Kun edellämainittujen seikkojen lisäksi otetaan huomioon, että liike edelleenkin pyrkii vakavasti kaikissa suhteissa entistä paremmin palvelemaan ostajakuntaansa ja että se pyrkii kehittämään myöskin jäsenkuntansa tuotteiden välitystoimintaa ja omaa tuotannollista toimintaansa, joita seikkoja kuvaa liikkeen mukanaolo S.O.K:n kanssa yhteistoiminnassa perustetussa Harju OY:n leipomossa ja uuden teurastamon suunnittelu onkin todennäköistä, että liike on jo lähimmässä tulevaisuudessa laajenemisensa puolesta astumassa uuteen vaiheeseen.

Liikkeen laajenemista kuvaa myös se, että henkilökunta on huomattavasti kasvanut. Kun se aluksi käsitti vain 4 henkilöä oli liikkeen henkilökunta v. 1934 jo 61, joista 29 naista ja 32 miestä.

Taloudellisesti on liike jatkuvasti vakavoitunut. Tilinpäätökset ovat olleet yleensä voitollisia. Liikkeen maksuvalmius on ollut varsin tyydyttävä. Osuuspääoman suuruus vuoden 1934 lopussa oli Smk. 90.069: 64 ja vararahas-tot Smk. 766.797:80. Kiinteimistöjen kirjanpitoarvo oli täl-löin Smk. 3.570.000:— ja kaluston arvo Smk. 750.000:—.

Tässä mainitut yleiset näkökohdat kuvaavat osaltaan liikkeen kehitystä. Jälempänä esitettävät tiedot antavat yksityiskohtaisemman kuvan liikkeen eri puolien kehityk-sestä.

Liikkeen eri puolien kehityksestä.

Liikkeen jäsenistö.

Liikkeen jäsenmäärän kehitystä osoittavat seuraavat luvut:

V.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Maanviljelijöitä ja maatalous- työväkeä.	Muita	Ryhmä- jäseniä
1915	66	—	—	—	—	—
1925	582	459	123	215	367	—
1930	1278	1001	272	667	611	—
1931	1280	1000	274	669	605	6
1932	1294	1012	276	684	610	6
1933	1296	1012	278	670	626	6
1934	1364	1063	294	710	647	7

Vuoden 1935 kuluessa on jäsenmäärä edelleen noussut. Osuuksien luku oli vuoden 1915 lopussa 101 ja vuoden 1934 lopussa 1743. Osuusmaksu on jatkuvasti ollut 50 mk.

Liikkeen myynnin kehitys.

Liikkeen myynnin kehitystä kuvaavat seuraavat luvut:

Myynti oli:

V. 1915	²⁷ / ₁ — ³¹ / ₁₂	Smk.	59.437:41
1925	¹ / ₁ — ³¹ / ₁₂	»	6.241.759:55
1930	»	»	17.406.997:64
1931	»	»	13.829.679:10
1932	»	»	13.345.192:03
1933	»	»	13.116.891:07
1934	»	»	14.158.152:82

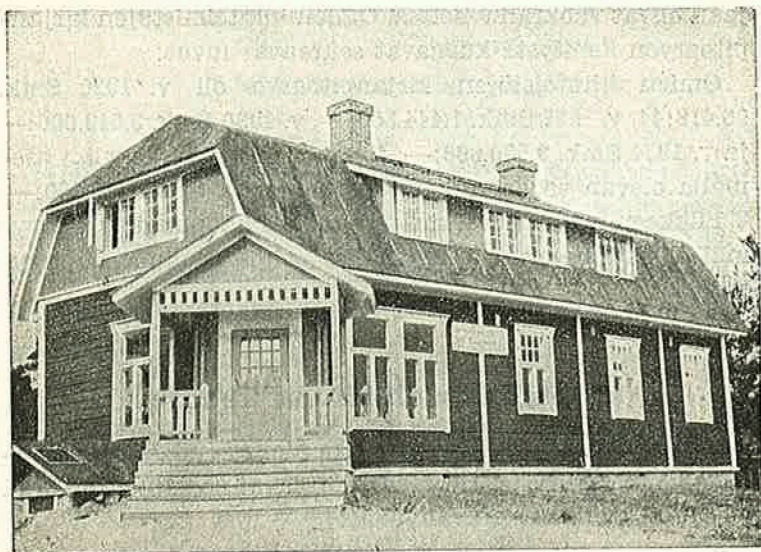
Vuonna 1935 nousee liikkeen myynti melkoisesti edellisestä vuodesta. Suurin oli myynti v. 1929 eli Smk. 17.796.929: 32. Pulavuodet 1931—1933 ovat vaikuttaneet jäsenten lisääntymisestä huolimatta alentavasti myyntiin, mutta niiden jälkeen on se taas varmassa nousussa.

Liikkeen myymälämäärän kehitys.

Myymälöitä oli liikkeellä:

V. 1915	1
1925	8
1930	19
1931	19
1932	21
1933	20
1934	21

Myymälöiden luku liikkeessä on lisääntynyt sekä myymälöiden perustamisen että eräiden osuuskauppojen liikkeeseen liittämisen kautta. Kokonaisia osuuskauppoja on liikkeeseen liitetty: Lievestuoreen Uusi Osuuskauppa 1924, Korpilahden Maanviljelijäin Osuusliike 1926 ja Laukaan Osuuskauppa 1927. Vuoden 1934 lopulla oli liikkeellä seuraavat myymälät: Päämyymälä Jyväskylässä Kauppakatu 24 avattu 15/9 1920. (Aluksi vuokralla, mutta vuoden 1923

Osuusliike Keskimaan r.l. Lievestuoreen myymälä.

alussa tämän talon oston kautta omassa talossa), Suolahdessa 8/12 1919, Jyväskylän Puuppolassa 31/3 1920, Äänekoskella 17/2 1921, Jyväskylässä Kauppak. 2:ssa 11/6 1924, Lievestuoreella 1/6 1924, Ruuhimäellä 1/6 1924, Korpilahdella 12/10 1926, Laukaan kirkolla 15/5 1927, Kuusassa 15/5 1927, Leppävedellä 15/5 1927, Tarvaalassa 15/5 1927, Äijälässä 15/5 1927, Vihtavuoressa 15/5 1927, Yrjönkatu 32:ssa maitomyymälä 11/10 1928, Kintaudella 7/12 1928, Petäjävedellä 9/4 1929, Vehniässä 3/10 1929, Torikatu 9:ssä 1/5 1933 (lopetettu 1935), Sumiaisissa 1/12 1933, Laukaan Vuonteella 1/5 1934. Vuoden 1935 kuluessa on perustettu myymälä Vesankaan ja ostettu tontti Taulumäeltä, jonne parhailaan rakennetaan myymälää. Saman vuoden aikana avataan myymälä Jyväskylässä Harju O.Y:n talossa.

Liikkeellä oli oma kiinteistö vuoden 1934 lopussa seuraavissa myymälöissä: Päämyymälä, Laukaa, Kuusa, Lepävesi, Petäjävesi, Suolahti, Äänekoski, Korpilahti, Tarvaala, Äijälä, Vihtavuori, Vehniä. Muut myymälät sen si-

jaan olivat vuokrahuoneissa. Omien kiinteistöjen kirjanpitoarvon kehitystä kuvaavat seuraavat luvut:

Omien kiinteistöjen kirjanpitoarvo oli v. 1920 Smk. 96.418:44, v. 1925 Smk. 1.444.500:—, v. 1930 Smk. 3.013.000:— ja v. 1934 Smk. 3.570.000:—, johon sisältyy Jyväskylän asemalla olevan varastorakennuksen arvona Smk. 120.000:—.

Liikkeen myymäläverkostosta on siis kaupungissa 4 myymälää, kauppaloissa 2 myymälää ja maaseudulla 15 myymälää.

Säästökassaliikkeen kehitys.

Kesäkuun 15 p:nä 1925 sai liike aloittaa säästökassaliikkeen. Sen kehitystä kuvaavat seuraavat säästöjen määrää vuosien lopulla osoittavat luvut:

Vuosi	Säästäjiä	Säästöjä Smk.
1925	71	176.901:08
1930	426	3.009.055:34
1931	455	2.389.346:28
1932	438	2.083.302:52
1933	434	1.901.285:01
1934	444	1.895.893:26

Säästökassaliikkeen merkitys jäsenistölle ja liikkeelle on ollut melkoisen. Vaikkakin säästöjen määrä pulavuosien johdosta on jonkun verran laskenut on sillä viime aikoina taas ollut nouseva suunta.

Tavaroiden hankinta jäseniltä ja paikallisilta tuottajilta.

Liikkeen toiminnan laajetessa etenkin maaseudulle on se joutunut palvelemaan jäseniään ja muita paikallisia tuottajia ostamalla lisääntyvässä määrässä heidän tuotteitaan, kuten seuraavat luvut osoittavat:

1931	815.119:31
1932	1.417.159:—
1933	905.592:80
1934	1.377.961:10

Näillä ostoillaan on liike tehnyt hyvän palveluksen jäsenistölleen ja tulee tätä toimintaa edellytystensä mukaisesti jatkamaan. Uuden teurastamon perustaminen ja kiinteään yhteistoimintaan asettuminen Karjakeskuskunnan kanssa ovat omiaan jatkuvasti parantamaan tilannetta tässä suhteessa.

Osuusliike Keskimään r.l. hallinnon jäsenet vuosina 1915—1955.

Varsinaiset:

Buur, V., insinööri	27/5 -15	30/4 -27
Wartiovaara, W., tohtori	»	11/10 -25
Svanström, Hj., insinööri	»	10/10 -16
Sipola, A., tarkastaja	»	1/1 -20 1/7 -20
		1/1 -23
Reino, O., opettaja	»	1/1 -20
Salervo, T., lehtori	»	1/1 -20
Onnisto, K. V., ent. kaupp.	»	1/7 -20
Teljo, J., pankinjohtaja	10/10 -16	1/7 -20
Laitila, K. V., konttorinhoit.	1/1 -20	1/7 -20
Niemelä, J. V., maanvilj.	1/1 -20	
Jussila, Juho, yliopettaja	1/7 -20	1/1 -23
Airila, J., isännöitsijä	1/7 -20	31/5 -28
Ollila, Otto, maanvilj.	1/7 -20	
Peurala, O., asioitsija	»	31/5 -28
Mikkilä, V., kivenveistäjä	»	1/1 -24
Kalin, F., matkatarkastaja	1/1 -22	1/7 -23
Kallio, J. A., henkikirjoittaja	1/1 -23	31/5 -28 27/10 -30
Hytönen, A., opettaja	1/1 -23	11/10 -25
Jussila, N., kauppak. joht.	1/1 -24	30/4 -27
Ollilainen, H., kauppias	11/10 -25	4/11 -28

Kanervo, A., posteljooni . . .	11/10 -25
Leinonen, E., tehtailija . . .	30/4 -27
Laitakari, A. V., lehtori . . .	30/4 -27
Reinikka, Tyko, pankinjohtaja .	31/5 -28 27/10 -31
Taipale, Heikki, maanvilj. . .	31/5 -28
Niittynen, Herman, » . . .	4/11 -28 30/10 -33
Hänninen, Heikki, » . . .	31/5 -28 21/10 -32
Oksanen, Toivo, » . . .	31/5 -28
Kumpunen, M., puuseppä . . .	4/11 -28 12/7 -29
Toivonen, J., rak.mest. . . .	31/5 -28 29/11 -30
Spolander, Eevi, agronoomi . . .	16/10 -28 27/10 -30
Heinonen, Helmi, rouva . . .	27/10 -30 24/10 -31
Kivivuori, Eino, konsulentti . .	27/10 -31 30/10 -33
Oksanen, Alli, rouva	27/10 -31
Kyrö, Martta, agronoomi	21/10 -32 30/10 -33
Veijo, Albert, agronoomi	30/10 -33
Uusitupa, J., tehtailija	30/10 -33
Lääperi, Jaakko, tilanhoitaja .	30/10 -33

Varajäsenet:

Airila, J., isännöitsijä	27/5 -15 1/7 -20
Survonen, T., raken.mest. . . .	» 1/1 -18
Hakkila, K., opettaja	15/10 -15 1/1 -19
Kanervo, A., posteljooni	1/1 -18 1/7 20
Liipola, E., opettaja	1/1 -19 23/10 21
Hytönen, A., opettaja	1/7 -20 1/1 -22
Reinikainen, J., räätäli	» »
Sipola, A., rouva	23/10 -21 11/10 -25
Kumpunen, M., puuseppä	1/1 -22 31/5 -28
Kytölä, E., kelloseppä	1/1 -23 1/1 -25
Leinonen, E., tehtailija	1/1 -25 30/4 27
Häkkinen, Aug., maanvilj. . . .	11/10 -25 9/7 -27

Hallintoneuvoston puheenjohtajat:

Reino, O., opettaja	3/6 -15 1/11 -18
Sipola, A., kansak.tark.	1/11 -18 1/1 -20
Laitila, K. V., kont.hoitaja	1/1 -20 1/7 -20
Jussila, J., yliopettaja	1/7 -20 1/1 -23
Airila, J., isännöitsijä	1/1 -23 31/5 -28
Niemelä, J. V., maanvilj.	1/1 -23 31/5 -28

**Osuusliike Keskimaan r.l. johtokunnan
jäsenet vv. 1920 -1935.**

Varsinaiset:

Sundberg, V., toimitusjohtaja	1/7 -20 4/5 -21
Kanervo, A. posteljooni	» 1/4 -25
Laitila, K. V., konttorinhoit.	» 1/1 -22
Putro, J., lehtori	» 1/4 -25
Sipponen, M. V., kanttori	» 1/1 -25
Korhonen, P. E., toimitusjohtaja . . .	4/5 -21 23/1 -22
Oksala, M. G., »	1/2 -22 15/3 -22
Aaltonen, V., »	15/3 -22 1/5 -33
Hytönen, A., opettaja	1/1 -22 1/1 -23
Jussila, J., yliopettaja	1/1 -23 1/4 -25
Rusanen, J., valokuvaaja	1/1 -25 31/5 -28
Hytönen, J. V., kauppias	1/4 -25
Vilhula, T., agronoomi	16/10 -28
Airila, J., isännöitsijä	31/5 -28 16/10 -28
Koski, Aarne, toimitusjohtaja	1/5 -33

Varajäsenet:

Sipponen, M. V., kanttori	1/7 -20 1/4 -25
Hytönen, A., opettaja	1/1 -22 1/1 -23
Jussila, J., yliopettaja	1/4 -25
Vilhula, T. N., agronoomi	1/4 -25 16/10 -28
Numminen, Eero, konsulentti	16/10 -28 28/5 -31
Ikonen, Toivo, maanvilj.	28/5 -31

Osuusliike Keskimaan p.l. johtajat vv. 1915—1935.

Pyy, Niilo	15/8 -15	30/4 -17
Jylhä, Eino	1/6 -17	31/12 -17
Pesonen, Oskari	9/10 -18	30/6 -19
Sundberg, Väinö	4/7 -19	4/5 -21
Korhonen, P. E.	4/5 -21	23/1 -22
Oksala, M. G.	1/2 -22	15/3 -22
Aaltonen, Väinö	15/3 -22	1/5 -33
Koski, Aarne	1/5 -33	

Osuusliike Keskimaan p.l. myymäläneuvos- tojen jäsenet vv. 1920—1935.

Suolahdessa: Asioitsija Otto Peurala 1920—1928, maanvilj. Osk. Riva 1920—1932, asemapäällikkö R. Ahonius 1920—1925, rautat. virk. E. Ekfors 1920—1925, neiti M. Saraste 1920—1921, työnjohtaja A. Laitinen 1922, poliisi Antton Mäkinen 1925, neiti Hanna Roitto 1929, agr. Evi Spolander 1929—1930, rouva Impi Sirkka 1931, kirjuri H. Kangasvuori 1932, maanvilj. Otto Puupponen 1932, sähköttäjä M. Malmberg 1931—1932 ja piirimies Otto Teittinen 1933.

Puuppolassa: Maanviljelijät Otto Ollila 1920, Nikolai Raatikainen 1920, Oskari Ollikainen 1920, Hannes Kylmälahti 1920, Teodor Savimaa 1920 ja Hugo Mäkinen 1928.

Äänekoskella: Matkatarkast. Frans Kalin 1921—1923, kasööri F. Vahlman 1921—1923, opettaja A. Leppämäki 1921, maanvilj. O. Vohlonen 1921—1923, insinööri E. Albrecht 1921—1923, henkikirj. J. A. Kallio 1923, rakennusmest. J. Toivonen 1923—1931, monttööri K. Timdahl 1923, kapteeni O. Jokinen 1923, maanvilj. M. Peurala 1923—1925 ja maanvilj. L. Lehtonen 1931.

Lievestuoreella ja Ruuhimäellä: Maanviljelijät J. Luukkonen 1925, J. Jalkanen 1925, S. Vesander 1925, O. Hokkanen 1925 ja tehtailija E. Leinonen 1925.

Lievestuoreella: Tehtailija Eino Leinonen 1927

puheenjohtajana, maanviljelijät J. Luukkonen 1927—1931, J. Jalkanen 1927—1931, S. Vesander 1927 ja Kalle Salminen 1929 sekä L. Jalkanen 1932 ja opettaja V. Pöyhönen 1933.

Ruuhimäellä: Maanviljelijä Otto Hokkanen 1927 puheenjohtajana, maanviljelijät Malakias Väisänen 1927, Vihtori Pänkäläinen 1927—1930, Adi Manninen 1927 ja Väinö Pänkäläinen 1931.

Korpilahdella: Maanviljelijä Herman Niittynen 1927—1932 puheenjohtajana, maanviljelijät J. Mutila 1927, A. Perälä 1927—1929, E. Luukkonen 1927—1931, kanttori O. Raitala 1927, rovasti J. Hannuksela 1928 ja opettaja J. Punnamäki 1931 sekä agr. A. Veijo 1933.

Laukaassa: Maanviljelijä Hannes Hirvinen 1927 puheenjohtajana, opettaja Olli Voutilainen 1927, työnjohtaja Viljam Korhonen 1927—1931, herra Eino Virtanen 1927—1929, maanvilj. J. Valonen 1929 ja rouva N. Stenroth 1932.

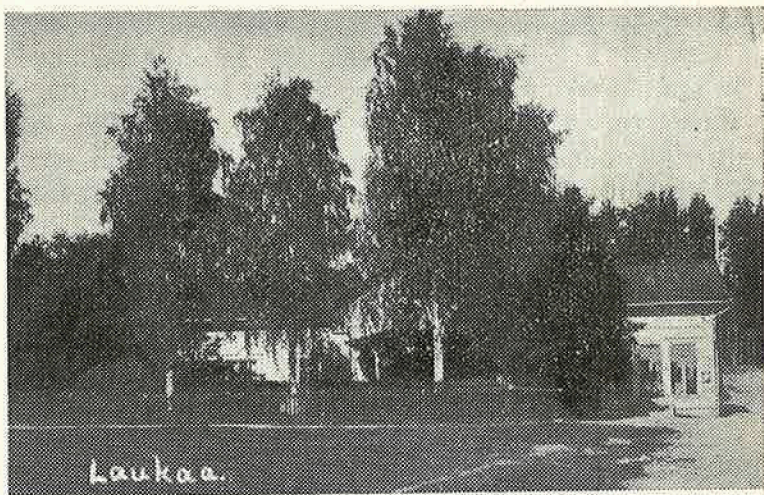
Kuusassa: Maanviljelijä H. Hänninen 1927, puheenjohtajana, maanviljelijä H. Kaipio 1927, tilanhoitaja J. Lääperi 1929, metsänvartija Tuomas Huttunen 1927—1930, maanvilj. O. Honkaniemi 1929, maanvilj. E. Leinonen 1932 ja agr. Martta Kyrö 1932—1933.

Leppävedellä: Maanviljelijä A. T. Pekkala 1927, puheenjohtajana, opettajatar Emmi Lehmusvaara 1927, sähköttäjä Toivo Niemiahö 1927—1930, maanvilj. E. Laaksonen 1929 ja A. Kantola 1930.

Tarvaalassa: Maanviljelijä Toivo Oksanen 1927, puheenjohtajana, maanviljelijät Elis Korhonen 1927, Matti Ollikainen 1929 ja opettajatar Fanny Rikama 1927.

Aijälässä: Maanviljelijä Osk. Niemeläinen puheenjohtajana 1927—1934, maanviljelijät Heikki Kupari 1927—1929, Otto Arve 1927, Aleksii Kupari 1927, konsulentti E. Kivivuori 1929—1931, maanvilj. A. Topelius 1931—1933 ja maanvilj. L. Niemeläinen 1934.

Vihtavuoressa: Maanviljelijä J. Riipinen puheenjohtajana 1927—1933, varastonhoitaja Aapo Kolu 1927, metsänhoitaja Viljo Jurva 1927—1929, paikallispääallikkö J. Kaitamo 1928 ja herra T. Turunen 1929.

Laukaan kirkonkylän myymälä.

K i n t a u d e l l a: Maanviljelijä K. Karttila 1929, puheenjohtajana, sekä rakennusmestari V. Hakanen 1929, herra Vilho Mäkinen 1929—1933, maatalousteknikko Valter Heittola 1929—1933 ja tilanhoitaja K. A. Niemi 1929.

P e t ä j ä v e d e l l ä: Maanviljelijä Heikki Taipale puheenjohtajana 1928, sekä maanviljelijät Fr. Kauppi 1928 ja Paavo Kaura-aho 1928—1934, kunnankirjuri K. O. Mikola 1928—1934, vuokraaja Verner Raiskila 1928—1932 ja maanvilj. Heikki Koljonen 1934 ja Kalle Autio 1934.

V e h n i ä l l ä: Maanviljelijä Jussi Hirvinen 1930, puheenjohtajana, sekä metsänvartija Lauri Viinikka 1930—1932, rouva Rauha Veijonen 1930, pienviljelijät Aapeli Härmäläinen 1930 ja Paavo Penttinen 1930.

S u m i a i s i s s a: Pankinkamreeri Lauri Kahelin 1933, piiripäällikkö Teod. Moisio 1933, maanvilj. K. Savolainen 1933 ja Antti Tourunen 1933.

K a u p u n g i s s a olevien sivumyymälöiden yhteiseksi myymäläneuvostoksi on ollut valittuna kansakoulujentarkastaja A. V. Laitakari puheenjohtajana, sekä rouvat Helmi Heinonen ja Eva Leppänen jäseninä.

Tilintarkastajat.

Liikkeen tilintarkastajina tai varamiehinä ovat eri aikoina toimineet seuraavat henkilöt:

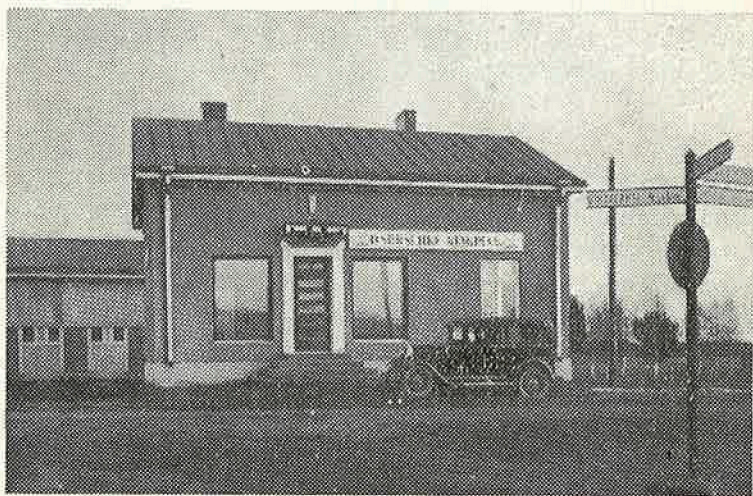
Lehtorit Lauri Peltonen ja J. Putro, herra J. Launonen, opettaja J. N. Järvinen, talonomistaja K. V. Onnisto, johtaja Niilo Jussila, kapteeni K. Aug. Kunnas, kauppias H. Ollilainen, johtaja Arvi Koskinen, kauppias M. G. Oksala, opettaja Olli Voutilainen, konttoripäällikkö J. Virtanen, maatalousteknikko Valter Heittola, maanviljelijä Tobias Kylmälahti, konttoristi Eljas Saarikko, konstaapeli E. K. Kovanen, lehtori K. Saarialho ja maisteri O. A. A. Repo. Paikallisten tilintarkastajien lisäksi on liikkeen tilien tarkastuksessa ollut aina mukana S.O.K:n edustaja.

Liikkeen nykyinen henkilökunta.

Vuoden 1934 lopulla oli liikkeen palveluksessa 61 henkilöä, joista 32 miestä ja 29 naista. Edelläolevista oli konttorihenkilökuntaa 5, myymälänhoitajia ja osastonhoitajia 26, varastonhoitajia ja lähettäjiä 4, autonkuljettajia ja varastomiehiä 4 ja asiapoikia 4. Seuraavasta käy selville nimet, toimi ja palvelukseen tuloaika:

Nimi:	Toimi	Palv. tuloaika:
Koski, Aarne	Toimitusjohtaja	1/5—33
Orkola, Mimmi	Prokuristi ja kassanhoit.	15/5—26
Lahtinen, Siiri	Kirjanpitäjä	1/3—28
Perentz, Olga	Konttoriapulainen	1/3—34
Nykänen, Kaarina	Harjoittelija	19/9—34
Mäki, Hely	Ruokaos. hoit.	15/3—30
Pulkkinen, Aino	Sekatavaraos. hoit.	15/10—33
Zetterberg, Armida	Kangasos. hoitaja	1/6—33
Knookala, Jaakko	Rautaos. »	27/9—22
Rossi, Anna	Myyjä	13/10—31
Lehtonen, Airi	»	15/2—34

Meijänen, Jaakko	Myyjä	1/12—27
Veijanen, Helmi	»	1/4—29
Eisto, Jenny	»	16/5—32
Lahtinen, Onni	»	1/4—31
Koski, Elsa	»	27/3—34
Lehtinen, Erkki	Nuorempi myyjä	1/5—30
Mikkilä, Irja	»	23/4—34
Kankainen Erkki	Asiapoika	31/10—33
Keminen, Reino	»	6/4—34
Koivula, Olavi	»	15/12—34
Mäki, Väinö	Lähetäjä, varastonhoit.	30/7—28
Rantanen, Lauri	Myymäläntarkastaja ja varastokonttoristi	27/11—33
Sirviö, Timo	Lähetäjän apulainen	1/9—31
Auer, Kaarlo	»	18/4—34
Rasi, Arvi	Autonkuljettaja	1/11—32
Hjelt, Otto	»	20/4—34
Heimonen, Reino	»	15/6—30
Ruokomäki, Aarne	Talonmies	27/6—28
Borman, Heikki	Teurastamon hoitaja	11/4—34

Osuusliike Keskimaan r.l. Leppäveden myymälä.

Suolahdessa:

Puttonen, Hilja	Myymälänhoitaja	23/4—30
Sievinen, Maija	Myymäläharjoittelija	1/10—33

Puuppolassa:

Hokkanen, Anni	Myymälänhoitaja	28/3—34
----------------	-----------------	---------

Äänekoskella:

Hiltunen, Hannes	Myymälänhoitaja	18/10—34
Laakso, Annikki	Myyjä	1/4—33

Kauppakatu N:o 2:ssa:

Veijanen, Hilja	Myymälänhoitaja	4/12—23
Hokkanen, Mauri	Nuorempi myyjä	30/7—28
Keminen, Viljo	Asiapoika	15/9—34

Lievestuoreella:

Saloranta, Antti	Myymälänhoitaja	1/10—31
Taipale, Esteri	Myyjä	17/9—28

Ruuhimäellä:

Vihriälä, Urho	Myymälänhoitaja	30/10—33
----------------	-----------------	----------

Korpilahdella:

Tuhkunen, Oskar	Myymälänhoitaja	18/2—33
Tuhkunen, Anni	Myyjä	18/2—33

Laukaassa:

Kivinen, Arvi	Myymälänhoitaja	30/7—34
Pietiläinen, Helmi	Nuorempi myyjä	9/10—32

Kuusassa:

Kajander, Arvi	Myymälänhoitaja	15/5—27
----------------	-----------------	---------

Vihtavuoren myymälä.

Leppävedellä:

Soikkanen, Ilmari	Myymälänhoitaja	15/5—27
-------------------	-----------------	---------

Tarvaalassa:

Korhonen, Liisa	Myymälänhoitaja	15/5—27
-----------------	-----------------	---------

Äijälässä:

Mäcklin, Arvo	Myymälänhoitaja	11/11—34
---------------	-----------------	----------

Vihtavuoressa:

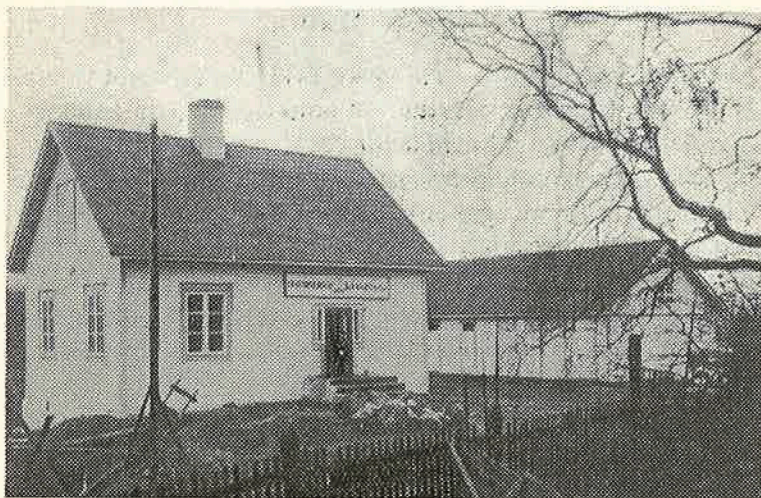
Järvinen, Pertti	Myymälänhoitaja	15/11—26
Järvinen, Hanna	Myyjä	1/3—30

Yrjönkatu 36:ssa:

Kuittinen, Lyydia	Myymälänhoitaja	20/6—24
Lemilä, Helvi	Nuorempi myyjä	30/11—33

Kintaudella:

Tuominen, Oskar	Myymälänhoitaja	29/4—34
-----------------	-----------------	---------

Osuusliike Keskimaan r.l. Vehniän myymälä.

Petäjävedellä:

Rantanen, Martti	Myymälänhoitaja	31/12—32
Rantanen, Laura	Myyjä	31/12—32

Vehniällä:

Aho, Viljo	Myymälänhoitaja	15/12—33
------------	-----------------	----------

Lihamyymälä Kauppakatu 2:ssa:

Mäenpää, Lempi	Myymälänhoitaja	21/12—31
----------------	-----------------	----------

Torikatu N:o 9:ssä:

Rissanen, Kerttu	Myymälänhoitaja	14/5—34
------------------	-----------------	---------

Sumiaisissa:

Vauhkonen, Heikki	Myymälänhoitaja	4/12—22
-------------------	-----------------	---------

Vuonteella:

Laurikainen, Kalervo	Myymälänhoitaja	1/6—34
----------------------	-----------------	--------

Loppusanat.

Edellä esitetyt tiedot todistavat, että se liikemuoto, jota Osuusliike Keskimaa edustaa, on elinkelpoinen ja kehityskykyinen. Liikkeen alkuvaikeudet ovat nyt voitettut ja liike voi vakavalla pohjalla seisoen jatkaa toimintaansa. Sen tulevaisuus riippuu ennenkaikkea sen jäsenkunnasta ja laajentuvasta ostajapiiristä. Mutta nämät voivat jatkuvasti luottamuksella liikettä tukea, sillä liikkeen tarkoituksena on osaltansa työskennellä terveitä liikeperiaatteita noudattaen jäsentensä, asiakkaittensa ja heidän kauttaan koko isänmaamme parhaaksi.
